

1 Kor. 9, 24-27 – preek – NGKE – 17-2-‘19

Thema: Een levende gemeente 6. Zelfbeheersing

Evaluatie?

Hoe gaat het?

Ik vraag dat omdat in de serie 'Een levende gemeente', de aandacht voor de 'vrucht van de Geest' niet zozeer bedoeld is als informatie, maar als aanzet tot bezinning op je eigen geloofsleven.

Dat wil zeggen bezinning op de vraag:

'hoe staat de vrucht van de Geest erbij in mijn geloofstuin?'

Daarom 'hoe gaat het?.'

Krijgen jullie meer zicht op jezelf?

Op het groeien van de vrucht van de Geest (3), op de frisheid van je geloof (4), op je vermogen om mild te zijn (5)?

Want dat is de bedoeling! Dat je al bezinnend en biddend een beeld krijgt van de vrucht van de Geest in jouw leven en Hem vraagt meer te geven.

Vandaag 'zelfbeheersing' als uiting van liefde.

Vind je het positief of werd je er wat negatief van?

Wat wordt hiermee bedoeld door Paulus?

Thema: Een levende gemeente 6. Zelfbeheersing

'Zelfbeheersing'

Zelfbeheersing heeft te maken met de vraag:

'Wat heb je de afgelopen week voor je geloof gedaan?'

Vreemde vraag?

Heel vaak vinden zo'n soort vraag helemaal niet vreemd hè.

Wie zit er hier op sport?

Wat heb je ervoor gedaan de afgelopen week?

't Is vaak toch twee keer per trainen, anders mag je niet meespelen

Wie bespeelt er hier een instrument?

Wat heb je ervoor gedaan?

Op al die gebieden vinden we dit geen rare vraag

Als je iets wilt, dan moet je daar iets voor doen of iets voor laten.

We begrijpen allemaal hoe dat werkt.

Wat heb je de afgelopen week voor je gelóóf gedaan?

Mocht je daar niet zo over nadenken, dan wil ik je uitnodigen dat nu wel te doen.

Mijn stelling vanmorgen is:

Als je geloven belangrijk vindt, dan moet je daar iets voor doen!

Da's de 'zelfbeheersing' die hier bedoelt wordt.

Topsport in Korinte

Die vraag had je Paulus kunnen stellen, hij zou er een antwoord op gehad hebben:

'Ik doe alles voor het evangelie... (1 Kor. 9,23)'.

Misschien denk je: 'nou ja Paulus, het was zijn passie'

Maar als doorleest merk je dat dit niet de reden is!

'Ik doe alles voor het evangelie om ook te krijgen wat er beloofd is. (1 Kor. 9:23 NBV)'

Paulus?

Ja, Paulus!

Hij is heel druk met iets voor zijn geloof te ... doen

Hij vergelijkt het zelfs met sporten.

Niet met zomaar een stukje wandelen omdat het mooi weer is,

maar met serieuze topsport.

Echt?

Ook in Korinte wisten ze al wat topsport was.

Korinte was nl. het Rotterdam van Griekenland.

Een stad met twee havens en dus ontzettend veel internationaal scheepvaartverkeer.

Een ideale plaats voor een groot sportevenement.

Eens in de twee jaar werden er vlak in de buurt van de stad de Istmische spelen georganiseerd.

Tweede in belangrijkheid na de Olympische spelen.

Sport was immens populair in de Griekse en Romeinse cultuur, net zoals in de onze.

Je kon als atleet ook toen wereldberoemd zijn.

Als je won mocht je een bepaalde krans van pijnbladeren dragen,

dat was een grote eer, dat mocht verder niemand.

Iedereen in het Romeinse Rijk kende wel bepaalde namen.

Zo was klik Melankomas van Caria een beroemde bokser,

Net zo bekend als Floyd Mayweather jr. nu en Mohammed Ali vroeger.

Melankomas de bokser stond bekend om zijn harde training -daar kwamen mensen bij kijken- hij

liep bijvoorbeeld twee dagen onafgebroken met zijn armen uitgestrekt in de lucht.

Meedoen aan de Istmische spelen was een serieuze zaak.
 Als je jezelf niet goed voorbereidde.
 Dan zou je het lachertje van het publiek worden.
 Dan ben je ook bekend, maar zo wil je niet bekend staan.
 Vandaar dat de atleten er heel veel voor deden.
 Voor de Istmische spelen moesten ze 10 maanden een speciaal dieet volgen.

Kijk dat bedoelt Paulus hier dus: topsport vergt ijzeren zelfdiscipline (zelfbeheersing), een levensstijl die er helemaal op afgestemd is, heel doelgericht trainen.
 Om in de wedstrijd alles te kunnen geven om te winnen.
 Zo ga je met topsport om.

Wij zeggen wel eens: 'meedoen is belangrijker dan winnen.'
 Dat kan ook in de kerkelijke gemeente als de onze een beetje het gevoel worden.
 Zo van 'ik ben er, nou moet je verder niet zeuren'
 Paulus gaat daar niet zo mee om: hij zegt 'doe mee om te winnen'
 'Geef alles wat je hebt.'
 Leef je geloof met ijzeren discipline.
 Want geloven is topsport

Zelfbeheersing als discipline

Iedereen die hier aan sport doet, kan aanvoelen wat Paulus bedoelt:
 sommige dingen doe je niet omdat ze slecht zijn voor je conditie
 andere dingen juist wel omdat ze dichterbij je doel brengen.
Christelijke zelfbeheersing betekent dus dat je bepaalde rechten en vrijheden opgeeft om de persoon te kunnen worden die God graag wil dat je wordt
 Zeg maar gedisciplineerd en doelgericht naar het koninkrijk van God toelevend.
 Zodat je er wel bij bent straks.
 In Gal 5, 19 wordt gedrag genoemd dat je toekomst als gelovige in gevaar brengt:
 foute seksueel relaties, spiritisme, asociaal gedrag en je zelf helemaal laten gaan.
 Paulus is er helder over.
 Niet doen, dat kan je het koninkrijk kosten.
 Zelfs iemand als Paulus zou om die reden gediskwalificeerd worden.

Definitie geloof

Geloven is niet alleen iets in je gevoel,
 maar geloven is zeker ook de waarheid in praktijk brengen,
 dus ook een bepaalde levensstijl, soms zelfs tegen je gevoel in.

Het gaat er dus niet alleen om je veilig voelen bij God, om blij van God worden,
 om het goed hebben in de diensten, enthousiast te zijn over de liederen en meegenomen worden
 in het gebed.
 Om al dat soort ervaringen.
 Geloven is meer dan dat.
 Geloven in je Heer is dat je je aan Hem toevertrouwd,
 in het leven van elke dag.
 In de dingen die je doet en die je laat.
 In het geloof dat God je een volmaakte mens wil maken
 En daar past zelfdiscipline bij.

Ervaringen alleen kunnen nl. heel oppervlakkig blijven.
 In het derde deel van de Film 'The Godfather' reist Michael Corleone -een bekende Maffiabaas-
 naar Italië.

Hij ontmoet daar kardinaal Lamberto, in een prachtige binnentuin.
 Als het gesprek komt op de corruptie van gelovige mensen, pakt hij een platte steen van de bodem van een fontein in de tuin.
 en zegt “Kijk eens naar deze steen”,
 “hij ligt al een lange tijd in het water.”
 Dan slaat hij dat brosse steen stuk op de rand van het fontein stuk.
 En laat de stukken aan Michael zien. “Kijk nu nog eens, van binnen is hij nog helemaal droog. Het water heeft er in nooit in binnen kunnen dringen.” “Hetzelfde is gebeurd met de mensen in Europa”, gaat de kardinaal verder, “ze leven al eeuwenlang in de sfeer van van het christelijk geloof.” “Maar net zoals dat water niet binnen in de steen is gekomen is, is Christus nooit in hun hart doorgedrongen.” “
 Hun levensstijl is er niet door veranderd.

Geloof kan heel los van je dagelijkse leven komen te staan.
 iets van een zondagse gewoonte en van een goed gevoel worden.
 Waar je op gaat zitten wachten,
 tot je dat krijgt.
 Heel passief.
 Maar het kan ook aan jezelf liggen, dat het gevoel er niet is.
 Paulus maakt duidelijk dat je iets voor je geloof moet doen

Genade?

Mmm misschien zitten hier nu mensen met gekromde tenen te luisteren.
 Bijbelvaste mensen die niets terughoren van Gods genade.
 Zo gezegd is het immers keihard trainen om ‘in de hemel te komen.’
 ‘leef doelgericht en gedisciplineerd naar Gods Koninkrijk toe.’
 Is dat nu evangelie?

Broers en zussen, dit is ook evangelie,
 dit is de andere kant van de medaille van het geloof.
 De ene kant kennen we heel goed, maar die andere minder
 Paulus schrijft over de ene in de brief aan de Galaten hoofdstuk 5:
 ‘als je probeert jezelf redden door je aan de wet te houden,
 raak je de Heer kwijt,
 Je probeert je immers zonder de Heer te redden
 en dat gaat niet.
 Want de Heer alléén kan je redden (Gal. 5,4).

Maar de andere kant van het evangelie is:
 ‘Ik doe alles voor het evangelie om ook te krijgen wat er beloofd is: ’ (1 Cor. 9:23 NBV)”

Genade en je tot het uiterste inspannen kunnen samengaan.
 Want zelfbeheersing is bij Paulus geen vrucht van een sterk karakter,
 -van het zelf voor elkaar krijgen- maar vrucht van de Geest.

In de Grieks/Romeinse wereld was zelfbeheersing van de zeven deugden de belangrijkste.
 iets voor de sterke karakters, iets voor de winnaars.
 Voor de topsporters die iedereen kende en bewonderde.
 Mensen met zinnen als: ‘geluk moet je afdwingen’ en
 ‘Je bent zelf verantwoordelijk voor je succes’ en
 ‘God helpt de mensen die zichzelf helpen.’
 In zo’n cultuur tellen gehandicapten niet meer mee,

en ook niet de mensen met een zwak karakter:
die met een la vol opgegeven goede voornemens en verbroken beloften, zoals ik.

Maar bij Paulus is 'zelfbeheersing' geen vrucht van een sterk karakter.
Nee, uit ons eigen karakter komen juist heel andere zaken naar boven:
foute seksueel relaties, spiritisme, asociaal gedrag en je zelf helemaal laten gaan.
Zelfbeheersing hoort bij de vrucht van de Geest.
Die komt van buiten bij ons naar binnen.
Als een eigenschap die de Geest van God jou eigen wil maken als je jezelf aan zijn leiding
toevertrouwd.
'Zelfbeheersing' is een cadeau van God aan ons.
Één evangelie met twee kanten
Zie je het voor je? Twee kanten:
Geloven is een cadeau van God.
Ook zelfbeheersing is vrucht van de Geest
die vrucht laat de Heer in je leven groeien als je jezelf aan Hem toevertrouwd.
Geloven is topsport, het vraag uiterste zelfbeheersing:
het vraagt alles dat je hebt:
een gedisciplineerd en doelgericht leven naar het Koninkrijk toe.

Die beiden zijn tegelijk waar.
De Heer past zijn Koninkrijk niet aan ons aan, zodat wij er met alle lek en gebrek toch inpassen.
Hij maakt ons passend voor zijn Koninkrijk door ons de zelfbeheersing te geven,
om gedisciplineerd en doelgericht te leven
zodat je leven bij het Koninkrijk gaat passen.
Zeg maar, Hij brengt ons op het niveau van het Koninkrijk.

In sporttermen: de Heer verwacht wel degenlijk topsport van je,
maar Hij levert je niet alleen instructies en een trainer,
veel meer Hij levert je zelfs de geestelijke kracht en fitheid om een nieuw mens te worden.
Je zou het een soort fietsen met trapondersteuning kunnen noemen:
- en dan een speedpedalic, zo'n snelle ebike-
Zelf trappen maar best hard vooruitkomen dankzij de ondersteuning.
En daar kom je pas achter als je gaat fietsen, niet eerder.
Als je gaat staan te wachten gebeurt er niets.

Schaatsen naar het Koninkrijk

Ik denk dat iedereen wel aanvoelt dat deze training geen rechte lijn omhoog is, zelfs al wil je de
Geest je de zelfbeheersing geven,
het kost moeite om het ook van Hem te ontvangen
Soms leun je helemaal naar de kant van Gods genade over en heb je behoefte aan de redding
door God en bid je Hem om genade.
Dan weer leun je bemoedigd de andere kant op in een nieuw leven op weg naar het Koninkrijk.
Maar dat valt dan ook weer tegen en leun je weer terug de andere kant op naar Gods genade.
(Geloven is vaak een golfbeweging)
Deze bewegingen heffen elkaar niet op,
je komt toch vooruit.
Net als met schaatsen:
leunend op het been van geloof in Gods genade zwier je ene kant op,
leunend op het been van geloof in een nieuw leven zwier de andere kant op.
Maar je komt toch vooruit in de richting van God Koninkrijk.
Broers en zussen, Gods Geest wil ons de zelfbeheersing geven
om ons vooruit te helpen naar het Koninkrijk.

Wat ga je deze week doen voor je geloof?

Amen.

(c) Wieb Dijksterhuis, februari 2019